

B.A. Semester-5 Examination

CC 303

Economics

Problems of Indian Economy

Time : 2-30 Hours]

March-2024

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સમાન છે.

(૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

- ૧ આયોજનની વ્યૂહરચનાનો અર્થ આપી, ભારતીય આયોજનની સિદ્ધિઓ અને મર્યાદાઓ જણાવો. ૧૪
અથવા
- ૧ આયોજનનો અર્થ અને ઉદ્દેશો જણાવી, ભારતીય આયોજનનાં બોધ પાઠો જણાવો. ૧૪
- ૨ ભારતમાં ૧૯૯૧થી દાખલ થયેલાં આર્થિક સુધારાઓમાં મુખ્ય હેતુઓ અને લક્ષણોની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
- ૨ ભારતમાં વર્ષ ૨૦૦૦ની ખેતીવિષયક નીતિની ચર્ચા કરો. ૧૪
- ૩ ભારતમાં આર્થિક સત્તાનાં કેન્દ્રીયકરણનાં કારણો જણાવી, કેન્દ્રીયકરણ ઘટાડવાનાં ઉપાયોની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
- ૩ ખાનગીકરણ એટલે શું? ભારતમાં ખાનગીકરણની નીતિની તરફેણ અને વિરુદ્ધની દલીલો ચર્ચો. ૧૪
- ૪ ભારતમાં ભાવવધારાનાં કારણો જણાવી, તેની અસરોની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
- ૪ ભાવવધારાનો અર્થ આપી, ભારતમાં ભાવવધારાને નિયંત્રિત કરવાનાં સરકારે લીધેલાં પગલાંઓ જણાવો. ૧૪
- ૫ નીચેનાં બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નોનાં યોગ્ય ઉત્તર આપો. (કોઈ પણ સાત) : ૧૪
- (૧) વર્તમાનયુગને યુગ કહેવાય છે. (અ) આયોજન યુગ (બ) લોકશાહી યુગ (ક) કલ્યાણ યુગ (ડ) આર્થિક યુગ
- (૨) આયોજનની વ્યૂહરચના એટલે વિકાસની વ્યૂહરચના (અ) સાચું (બ) ખોટું (ક) તટસ્થ (ડ) ઉપરમાંથી એકપણ નહીં
- (૩) ભારતમાં GDP માં સેવાક્ષેત્રનો ફાળો ૨૦૧૧-૧૨માં ૪૯.૫ % હતો. (અ) સાચું (બ) ખોટું (ક) તટસ્થ (ડ) અચોક્કસ
- (૪) ભારતમાં ગરીબીનું પ્રમાણ ૨૦૧૧-૧૨માં % હતું. (અ) ૩૦ % (બ) ૨૧.૯ % (ક) ૧૦ % (ડ) ૮.૭ %
- (૫) નેશનલ સ્મોલ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ કોર્પોરેશન સંસ્થાની સ્થાપના કયારે થઈ હતી? (અ) ૧૯૫૪ (બ) ૧૯૫૬ (ક) ૧૯૬૦ (ડ) ૧૯૬૪
- (૬) ભારત સરકારે વર્ષ ૨૦૦૦માં રાષ્ટ્રીય ખેતીવિષયક નીતિ જાહેર કરી હતી. (અ) સાચું (બ) ખોટું (ક) તટસ્થ (ડ) અચોક્કસ
- (૭) ૧૯૯૧થી કરેલા આર્થિક સુધારામાં સમાવેશ નહીં પામેલી પ્રક્રિયા છે. (અ) શહેરીકરણ (બ) ઉદ્યોગીકરણ (ક) વૈશ્વિકીકરણ (ડ) ખાનગીકરણ
- (૮) ભારતમાં વર્તમાન સમયે નાનાં પાયનાં ઉદ્યોગો માટે ૩૫ વસ્તુઓ અનામતયાદીમાં છે. (અ) સાચું (બ) ખોટું (ક) તટસ્થ (ડ) અચોક્કસ
- (૯) આયોજન પંચ તરફથી મહાલનોબિસ સમિતિની નિમણૂંક કયારે કરવામાં આવી હતી? (અ) ૧૯૭૫ (બ) ૧૯૭૦ (ક) ૧૯૬૫ (ડ) ૧૯૬૦
- (૧૦) ભારતમાં MRTP Act કયા વર્ષમાં ઘડાયો હતો? (અ) ૧૯૬૯ (બ) ૧૯૫૯ (ક) ૧૯૪૯ (ડ) ૧૯૩૯
- (૧૧) ખાનગીકરણ સંપૂર્ણ કે આંશિક ન હોઈ શકે. (અ) સાચું (બ) ખોટું (ક) અચોક્કસ (ડ) ઉપરમાંથી એકપણ નહીં
- (૧૨) ભારત જેવા વિકસતા દેશમાં ભાવવધારો વિકાસ પ્રક્રિયામાં અવરોધો સર્જે છે. (અ) સાચું (બ) ખોટું (ક) તટસ્થ (ડ) અચોક્કસ

ENGLISH VERSION

- 1 Give the meaning of strategy of planning and explain the achievements and limitations of planning in India. 14

OR

- 1 Explain the meaning and objectives of planning and state the lessons of planning in India. 14

- 2 Discuss the main aims and characteristics of economic reforms put in force in 1991 in India. 14

OR

- 2 Discuss year 2000's agricultural policy in India. 14

- 3 State the causes of centralization of economic power in India and also state the ways to decrease centralization. 14

OR

- 3 What is privatisation? Give the arguments in favour and against of privatisation in India. 14

- 4 Discuss the causes and effect of price rise in India. 14

OR

- 4 Give the meaning of price rise and describe the steps taken by the government to control price rise in India. 14

- 5 Choose the correct answer (Any seven) : 14

- (1) Modern Age is called the age of
(a) Planning age (b) Democracy age (c) Welfare age (d) Economy age
- (2) Strategy of planning means the strategy of development.
(a) true (b) false (c) neutral (d) none of the above
- (3) In the year of 2011-12 the role of service sector was 49.5% in formation of GDP in India.
(a) true (b) false (c) neutral (d) uncertain
- (4) What percentage of poverty was there in the year of 2011-12 in India
(a) 30 % (b) 21.9 % (c) 10 % (d) 9.7 %
- (5) When was National Small Industries Corporation Organization established?
(a) 1954 (b) 1956 (c) 1960 (d) 1964
- (6) Indian Government endorsed National Agriculture policy in the year of 2000.
(a) true (b) false (c) neutral (d) uncertain
- (7) The issue which is not included in economic reforms from 1991 is
(a) urbanisation (b) liberalisation (c) Globalisation (d) privatisation
- (8) Total 35 items (goods) are in the reserve list in the small scale industries at present in India.
(a) true (b) false (c) neutral (d) uncertain
- (9) Mahalanobis committee was appointed by planning committee in which year?
(a) 1975 (b) 1970 (c) 1965 (d) 1960
- (10) Which year was MRTP Act formed in India?
(a) 1969 (b) 1959 (c) 1949 (d) 1939
- (11) Privatisation can not be complete or partial.
(a) true (b) false (c) uncertain (d) none of the above
- (12) As a developing country, India's price rise is a barrier in development process.
(a) true (b) false (c) neutral (d) uncertain.
-